

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 8 mei 2018 met nummer RvVb/A/1718/0800
in de zaak met rolnummer RvVb/1415/0668/A/0657

Verzoekende partij	<p>de bvba CC HEFTRUCKS</p> <p>vertegenwoordigd door advocaat Bruno VAN CAUWENBERGH met woonplaatskeuze op het kantoor te 9230 Wetteren, Wegvoeringsstraat 41</p>
Verwerende partij	<p>de GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR van het departement RWO, afdeling Oost-Vlaanderen</p> <p>vertegenwoordigd door advocaat Veerle TOLLENAERE met woonplaatskeuze op het kantoor te 9000 Gent, Koning Albertlaan 128</p>
Tussenkommende partijen	<p>1. het college van burgemeester en schepenen van de stad AALST</p> <p>2. de stad AALST, vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen</p> <p>vertegenwoordigd door advocaten Dirk VAN HEUVEN en Dorien GEEROMS met woonplaatskeuze op het kantoor te 2600 Antwerpen, Cogels Osylei 61</p>

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 8 juli 2015 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 28 mei 2015.

De verwerende partij heeft aan het Agentschap Wegen en Verkeer (hierna: de aanvrager) een stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden voor het plaatsen van geluidsschermen langs de autosnelweg E40 op de percelen gelegen te 9320 Aalst, autosnelweg zn, met als kadastrale omschrijving 11de afdeling, sectie A, afdeling 12, sectie B, afdeling 13, sectie A en sectie C, openbaar domein .

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De tussenkomende partijen verzoeken met een aangetekende brief van 22 september 2015 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad verleent de tussenkomende partij met een beschikking van 12 oktober 2015 toelating om in de debatten tussen te komen.

2.

De verwerende partij vergunt aanvankelijk op 6 januari 2012 het plaatsen van geluidswerende schermen langsheen de E40 op het grondgebied Nieuwerkerken (zone 1) en op het grondgebied Erembodegem (zone 2 tot en met 5).

De Raad verwerpt met een arrest van 4 juli 2012 met nummer S/2012/0152 de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de stedenbouwkundige vergunning van 6 januari 2012.

Met een arrest van 24 maart 2015 met nummer A/2015/0160 vernietigt de Raad deze stedenbouwkundige vergunning, evenwel beperkt tot de zone Nieuwerkerken.

De voorliggende bestreden beslissing is de daaropvolgende herstelbeslissing van de verwerende partij.

3.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomende partijen dienen een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in. De verwerende partij dient een laatste nota in. De tussenkomende partijen dienen een laatste schriftelijke uiteenzetting in.

4.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 7 maart 2017 en neemt de zaak in beraad.

Met een tussenarrest van 20 juni 2017 met nummer RvVb/A/1617/0948 beveelt de Raad de heropening van de debatten en brengt ambtshalve de bevoegdheidsoverschrijding van de verwerende partij in de debatten in de hypothese, zoals zij zelf aanvoert, de aangevoerde handelingen vrijgesteld zouden zijn van enige vergunningsplicht. Partijen worden uitgenodigd om hierover standpunt in te nemen.

Alle partijen dienen tijdig aanvullende nota's in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 17 oktober 2017.

Advocaat Bruno VAN CAUWENBERGH voert het woord voor de verzoekende partij. Advocaat Veerle TOLLENAERE voert het woord voor de verwerende partij. Advocaat Dirk VAN HEUVEN voert het woord voor de tussenkomende partijen.

De kamervoorzitter plaatst de zaak in voortzetting naar de zitting van 16 januari 2018 om partijen toe te laten een laatste standpunt in te nemen omtrent een nieuw door de verzoekende partij ingeroepen standpunt inzake de aanleg van de E40.

Alle partijen verschijnen schriftelijk op de zitting van 16 januari 2018.

5.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

1.

Op 21 september 2011 dient de aanvrager bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het plaatsen van geluidswerende schermen”*.

De schermen worden geplaatst langs de snelweg E40.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 30 mei 1978 vastgestelde gewestplan ‘Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem’, gelegen in een zone voor bestaande autosnelwegen.

De percelen zijn eveneens gelegen binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, ‘Afbakening regionaalstedelijk gebied Aalst’, goedgekeurd met een besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2003.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 20 oktober 2011 tot en met 18 november 2011, wordt één bezwaarschrift ingediend door de huidige verzoekende partij.

Het Agentschap voor Natuur en Bos brengt op 29 september 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling brengt op 3 oktober 2011 een gunstig advies uit.

De eerste tussenkomende partij verleent op 12 december 2011 een gunstig advies.

De verwerende partij beslist op 6 januari 2012 de stedenbouwkundige vergunning te verlenen. De verwerende partij beslist als volgt:

“ ...

Na onderzoek van de bezwaren en opmerkingen sluit de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar zich aan bij het standpunt van het college van burgemeester en schepenen hieromtrent heeft ingenomen: het bezwaar is ongegrond.

Het college heeft overigens in zitting van 12 december 2012 een gunstig advies verleend aan de aanvraag.

...

Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening

Hoewel de schermen vrij hoog uitvallen – tot 6,5m – blijft de stedenbouwkundige impact ervan beperkt, dankzij de inplanting zowat onmiddellijk achter de vangrails. De bermbegroeiing die nu-gedeeltelijk-verwijderd wordt zal zich herstellen (zie ook voorwaarden). De schermen blijven dankzij de groenstrook grotendeels aan het zicht vanuit de omliggende gebieden onttrokken.

...”

2.

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 29 februari 2012 bij de Raad de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van deze beslissing. Met een arrest van 4 juli 2012 met nummer S/2012/0152 wordt de vordering tot schorsing verworpen. Met het arrest van 24 maart 2015 met nummer A/2015/0160 vernietigt de Raad de vergunning van 6 januari 2012 onder meer omwille van het niet afdoend beantwoorden van de bezwaren in de bestreden beslissing. De vernietiging werd beperkt tot de zone Nieuwerkerken.

3.

Na deze vernietiging, herneemt de verwerende partij de procedure en verleent zij op 28 mei 2015 opnieuw de stedenbouwkundige vergunning. Hij beslist:

“ ...

Deze nieuwe beslissing heeft betrekking op het plaatsen van geluidsschermen langs de autosnelweg E40 te 9320 AALST op terreinen met als kadastrale omschrijving AALST (NIEUWERKERKEN),: 13e afd., sectie A, openbaar domein en sectie B, openbaar domein.

VERGUNNINGSPLICHT

De gevraagde geluidsschermen blijken ingevolge het besluit van de Vlaamse regering van 16/07/2010 tot bepaling van handelingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is (B.S. 10/09/2010), meer bepaald Hoofdstuk 10. 'Openbaar domein', art. 10, 5° 'gebruikelijke aanhorigheden', vrijgesteld te zijn van de vergunningsplicht.

In het verslag aan de Vlaamse regering wordt ter zake het volgende vermeld:

'Artikel 10.

Dit artikel neemt artikel 3, 18° van het vorige besluit grotendeels ongewijzigd over. Het artikel wordt evenwel vereenvoudigd op volgende punten:

(...)

5° met de aanhorigheden worden bedoeld verlichtings- en elektriciteitspalen, verkeerssignalisatie, openbare telefooncellen, rustbanken, openbare toiletten, schuilhuisjes ten behoeve van het openbaar vervoer, onbemande camera's en

allerlei straatmeubilair. Deze opsomming is niet limitatief. Dit kunnen ook bufferende afschermende en milderende maatregelen zijn langs wegen en spoorwegen, zoals geluidsbuftermaatregelen (bijvoorbeeld geluidsbermen, geluidsschermen), landschapsinpassing (vb. Landschapsbermen), inrichting In functie van duurzaam waterbeheer (vb. Insijpelzones, buffergrachten).

Gelet op de beslissing van 6/01/2012 van de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar en het voormelde arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen wordt niettemin een nieuwe beslissing genomen.

STEDENBOUWKUNDIGE BASISGEGEVENS UIT DE PLANNEN VAN AANLEG / RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN Ligging volgens de plannen van aanleg + bijhorende voorschriften

De aanvraag is volgens het gewestplan AALST - NINOVE - GERAARDSBERGEN - ZOTTEGEM (KB 30/05/1978) gelegen in een zone voor bestaande autosnelwegen.

(...)

Ligging volgens het uitvoeringsplan bijhorende voorschriften

De aanvraag is gelegen binnen de grenzen van het bij besluit van de Vlaamse regering van 10/07/2003 goedgekeurd gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'afbakening regionaalstedelijk gebied Aalst. Voor het gebied van de aanvraag is geen specifiek deelplan van toepassing.

Bepaling van het plan dat van toepassing is op de aanvraag

Vermits het voormeld GRUP geen nieuwe bestemmingen introduceert ter hoogte van het projectgebied, dient de aanvraag getoetst te worden aan het eerder vermeld gewestplan.

Overeenstemming met dit plan

De aanvraag is principieel in overeenstemming met de geldende voorschriften, gelet op het feit dat de voorziene werken een aanhorigheid van autosnelwegen betreffen.

(...)

ANDERE ZONERINGSGEGEVENS'

Langsheen het tracé van de autosnelweg E40 waar de geluidsschermen geplaatst worden, grenst het autosnelwegdomein aan terreinen die gesitueerd zijn in agrarisch gebied, woongebied en parkgebied volgens het gewestplan AALST - NINOVE - GERAARDSBERGEN - ZOTTEGEM (KB 30/05/1978).

EXTERNE ADVIEZEN (zie bijlagen)

(...)

Op 23/09/2011 heb ik advies gevraagd aan het Agentschap voor Natuur en Bos - Buitendienst Oost-Vlaanderen.

Dit advies werd uitgebracht op 29/09/2011 en ontvangen op 29/09/2011.

Het advies is voorwaardelijk gunstig. Er wordt gevraagd om, waar nodig, de stroken hakhout af te zetten voor de werken en er voor te zorgen dat er na de werken achter de schermen opnieuw een strook hakhout uitgroeit als groene corridor.

Op 23/09/2011 heb ik advies gevraagd aan het college van burgemeester en schepenen van Aalst.

Het college heeft in zitting van 12/12/2011 een gunstig advies verleend over de aanvraag; dit advies werd ontvangen op 16/12/2011.

HET OPENBAAR ONDERZOEK

In toepassing van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000, en latere wijzigingen, betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingsaanvragen, is de aanvraag onderworpen aan een openbaar onderzoek. De aanvraag is verzonden naar de Stad AALST voor de organisatie van het openbaar onderzoek.

Het vond plaats van 20/10/2011 tot 18/11/2011.

Er werd één bezwaarschrift ingediend, dat handelt over:

- door de plaatsing van de geluidsschermen komt een 'zichtlocatie' voor het aanwezige bedrijf langs de autosnelweg in het gedrang; nochtans zijn er geen woningen tussen het bedrijf en de E40 en is er al een buffering door het strookje parkgebied, dat tussen de E40 en het KMO-gebied gelegen is
- er is geen noodzaak voor de plaatsing van geluidsschermen: dichtste woningen pas op 120m / parkgebied en KMO-zone (met grootschalig bedrijfsgebouw) dienen reeds als buffer / er zijn geen alternatieven onderzocht / weinig nut voor de KMO-zone / er wordt schade aangebracht aan een biologisch waardevol gebied; ter zake geldt de natuurvergunningsplicht / de hoogte van de schermen wordt niet gemotiveerd

Standpunt van de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar:

- langs de E40 bevindt zich, zowel ten oosten als ten westen van het betrokken bedrijfsterrein, een strook met struiken en bomen die leiden tot een betere landschappelijke inpassing van de autosnelweg in de omgeving. Ter hoogte van het bedrijf is een opening in dit groenscherm aanwezig. Uit de gegevens die door het college worden meegedeeld, is dit minstens deels het gevolg van het wederrechtelijk vellen van 20 hoogstammige bomen.
- zichtlocaties langs autosnelwegen, die zich op korte afstand van bewoning bevinden, zijn geen evidentie; enerzijds omwille van de wenselijke visuele afscherming met groenaanplantingen en anderzijds door de vaak noodzakelijke schermen of bermen die een reductie van geluid ter hoogte van deze bewoning teweegbrengen. Omwille van verkeersveiligheid is het bovendien niet aangewezen om 'publicitaire boodschappen' aan te brengen langs autosnelwegen.
- de noodzaak voor de plaatsing van geluidsschermen wordt bepaald op basis van klachten die geregistreerd worden en het meermaals uitvoeren van geluidsmetingen door de cel Akoestiek van de afdeling Wegenbouwkunde van AVVV. Uit die onderzoeken is gebleken dat de gemeten geluidsniveaus op de betrokken locatie behoren tot de hoogste waarden in Oost-Vlaanderen. De voorziene schermen sluiten aan op reeds eerder geplaatste schermen ten oosten van kilometerpunt 20,71. Gelet op de kostprijs van dergelijke werken en het feit dat deze kosten ook deels ten laste zijn van de betrokken gemeente, mag er bovendien in alle redelijkheid van uit gegaan worden dat de gevraagde werken slechts uitgevoerd worden als er geen andere oplossingen mogelijk blijken. Het weglaten van de geluidsschermen over een Weliswaar beperkte afstand ter hoogte van het bedrijf in de KMO-zone, zal het nuttig effect van de werken in de totale zone in het gedrang brengen.
- ter zake werden wel degelijk alternatieven onderzocht: het meest geluidsvriendelijk asfalt werd reeds jaren geleden aangebracht; snelheidsreductie is op de E40 niet

mogelijk, evenmin als het aanleggen van meer volumineuze geluidsbermen (wegens plaatsgebrek).

- het strookje parkgebied kan bezwaarlijk een grote geluidsbufferende werking hebben omwille van de beperkte breedte, zeker nu tal van bomen verwijderd werden. De bedrijfsloods in de aanpalende KMO-zone zal wellicht enig bufferend effect hebben op de woningen langs de Kwalestraat (de dichtst bij de autosnelweg gesitueerde woningen langs de oostzijde van deze straat), maar dit kan zeker niet het reducerend effect van de schermen vervangen, vermits die vlakbij de geluidsbronnen geplaatst worden.*
- m.b.t. de impact op de vegetatie langs de autosnelweg werd in het kader van de voorliggende aanvraag een voorwaardelijk gunstig advies uitgebracht door de het agentschap voor Natuur en Bos, zodat geen afzonderlijke natuurvergunning noodzakelijk is. De naleving van de opgelegde voorwaarde garandeert dat er geen relevante impact zal zijn op de natuurwaarden van het gebied door de uitvoering van de gevraagde werken.*
- zowel de vereiste lengte als de hoogte van de geluidsschermen worden bepaald op basis van de akoestische studie door de cel Akoestiek van de afdeling Wegenbouwkunde. Deze studie onderbouwt de aanvraag en wordt door de aanvrager ter beschikking gehouden. Het behoort geenszins tot het bevoegdheid en nog minder tot mogelijkheden van de vergunningverlenende overheid om dergelijke complexe studies door gespecialiseerde diensten, gebaseerd op wetenschappelijke rekenmodellen te controleren.*
- de soms variërende hoogte van de geluidsschermen komt de goede ruimtelijke ordening wel degelijk ten goede, vermits die hoogte exact afgestemd is op de noodzakelijke geluidsreductie ter hoogte van de naburige bewoning. De zichtbaarheid van o.m. bedrijfsgebouwen en eventueel in open lucht uitgestalde bedrijfsproducten is geen beoordelingscriterium in het kader van de optimale inpassing van een autosnelweg in de nabijheid van bewoonde gebieden.*

Na het onderzoek en de beoordeling van de bezwaren en opmerkingen kan de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar zich dan ook aansluiten bij de beoordeling en het standpunt dat het college van burgemeester en schepenen hieromtrent heeft ingenomen: het bezwaarschrift is ontvankelijk, doch ongegrond.

(...)

BESCHRIJVING VAN DE OMGEVING EN DE AANVRAAG

De aanvraag betreft het plaatsen van geluidsschermen langs de zuidzijde van de autosnelweg E40 te Aalst, tussen de kilometerpunten 20,71 en 21,65. De schermhoogte bedraagt 3,5 m, behalve tussen kilometerpunten 21,30 en 21,55; waar de hoogte 5m bedraagt omwille van de aanwezige bewoning op zeer korte afstand van de autosnelweg.

De geluidswerende schermen bestaan uit verticale stalen profielen met daartussen aluminium cassettes waarin zich minerale wol bevindt. Tussen de autosnelweg en de panelen komt een nieuwe betonnen veiligheidsstootband.

De bestaande grachten worden geruimd en te verleggen grachten worden met een iets ruimer profiel heraangelegd. Een zone van 2 m vanaf de bestaande vangrail wordt vrijgemaakt van alle beplanting. De overige struiken en bomen worden behouden als

groene buffer langs de autosnelweg; er gebeurt naar aanleiding van de werken ook een onderhoudssnoei.

In de betrokken zone grenst het autosnelwegdomelaan aan terreinen die gesitueerd zijn in agrarisch gebied, woongebied en een eerder smalle strook parkgebied; binnen een afstand van 250m tot de autosnelweg bevinden zich tientallen woningen.

Achter het parkgebied bevindt zich een KMO-zone waarin één grootschalig bedrijf actief is.

Voor verdere details m.b.t. de aanvraag wordt verwezen naar de bij het dossier gevoegde stukken.

WATERTOETS

(...)

In alle redelijkheid kan gesteld worden dat de gevraagde werken geen schadelijk effect zullen teweegbrengen op het watersysteem in het betrokken gebied en dat de doelstellingen van het decreet integraal waterbeleid niet zullen geschaad worden.

MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

Het ontwerp komt niet voor op lijst gevoegd als bijlage I, II en III van het MER-besluit. Bijgevolg dient geen project-m.e.r.-screeningsnota of een milieueffectenrapport te worden opgesteld.

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

De gevraagde werken zijn in overeenstemming met de planologische bestemming van het gebied; geluidsschermen vormen een aanhorigheid bij autosnelwegen.

Zoals toegelicht in het ingediend dossier, worden geluidsschermen slechts geplaatst na grondig onderzoek van de akoestische situatie in het betrokken gebied en na afweging van alle mogelijke alternatieven. In de voorliggende situatie zijn geen alternatieven mogelijk.

De lengte en de hoogte van de geluidsschermen worden bepaald op basis van een akoestische studie; de betrokken afmetingen worden op die manier exact afgestemd op de noodzakelijke geluidsreductie ter hoogte van de naburige bewoning langs het betrokken tracé. Dit leidt tot variabele hoogten van de schermen langs de autosnelweg; de hoogten van 3,5m en 5m langs het aangevraagde tracé sluiten qua schaalgrootte aan bij de kenmerken van de grootschalige lijninfrastructuur waarvan zij deel uit maken. De stedenbouwkundige impact van de schermen blijft beperkt, dankzij de inplanting onmiddellijk achter de veiligheidsstootband. De bermbegroeiing die nu gedeeltelijk verwijderd wordt, zal zich herstellen (zie ook voorwaarden); die groenstrook zal er voor zorgen dat de schermen, die er zich vlak achter bevinden, grotendeels onttrokken worden aan het zicht vanuit de omliggende gebieden.

Uit het voorgaande blijkt ook duidelijk dat de gevraagde schermen functioneel inpasbaar zijn in het betrokken gebied, vermits zij als functie hebben om de hinder die gegenereerd wordt door de autosnelweg tot een aanvaardbaar niveau te reduceren, hetgeen de goede ruimtelijke ordening ten goede komt.

M.b.t. de voorliggende aanvraag werden (voorwaardelijk) gunstige adviezen uitgebracht door het agentschap Onroerend Erfgoed, Mirabel, de Afdeling. Duurzame Landbouwonwikkeling Oost-Vlaanderen, het Agentschap voor Natuur en Bos

Buitendienst Oost-Vlaanderen en het college van burgemeester en schepenen van Aalst. De betrokken voorwaarden worden in de beslissing overgenomen.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek werd één bezwaarschrift ingediend; zoals hiervoor toegelicht is dit bezwaarschrift ontvankelijk, doch ongegrond.

De bezwaarindiener wenst dat er ter hoogte van zijn bedrijf geen geluidsschermen zouden geplaatst worden, ten einde het bedrijf en vooral de bedrijfsproducten prominent in beeld te kunnen brengen voor de automobilisten die gebruik maken van de E40. Daarbij wordt echter voorbij gegaan aan de mogelijke impact op de verkeersveiligheid en vooral aan de geluidsimpact op de bewoning langs de autosnelweg. Een goede ruimtelijke ordening vereist dat de maatregelen, zoals voorzien in de voorliggende aanvraag en waarvoor geen alternatieven voorhanden zijn, worden uitgevoerd. Het is duidelijk dat het algemeen belang hier primeert op het particulier belang van de bezwaarindiener.

Uit de afweging hiervoor kan besloten worden dat de gevraagde werken de goede ruimtelijke ordening niet in het gedrang zullen brengen, mits naleving van de hierna vermelde voorwaarden.

ALGEMENE CONCLUSIE

De aanvraag komt voor vergunning in aanmerking, mits naleving van de hierna vermelde voorwaarden.

BIJGEVOLG WORDT OP 28-05-2015 HET VOLGENDE BESLIST:

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar geeft de vergunning voor het plaatsen van geluidsschermen langs de autosnelweg E40 te 9320 AALST (NIEUWERKERKEN) af aan de aanvrager, die ertoe verplicht is:

(...)

2° de voorwaarden die worden geformuleerd in het bijgevoegde advies van 29/09/2011 van het Agentschap voor Natuur en Bos en van het advies van 30/09/2011 van het Agentschap Onroerend Erfgoed stipt na te leven.

De plannen, zoals geïllustreerd en gevoegd bij de beslissing van 6/01/2012, blijven onverminderd van toepassing.

...

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Uit het dossier blijkt dat de verzoeken tot tussenkomst tijdig en regelmatig zijn ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij steunt haar belang als derde-belanghebbende op het gegeven dat zij ingevolge de bestreden beslissing vanaf de E40 niet meer zichtbaar zal zijn en haar zichtlocatie daardoor zal verliezen, wat vanuit commercieel oogpunt dramatisch zou zijn.

2.

De verwerende partij acht de vordering onontvankelijk, aangezien de verzoekende partij uit het eventueel gegrond bevinden van de gevorderde vernietiging geen voordeel kan halen.

In de bestreden beslissing wordt met name gesteld dat de gevraagde geluidsschermen vrijgesteld zijn van vergunningsplicht in toepassing van artikel 10, 5° van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 tot bepaling van handelingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is (hierna: Vrijstellingsbesluit).

De verwerende partij wijst er op dat de verzoekende partij dit niet betwist in haar verzoekschrift, en zij dus geen belang meer kan laten gelden aangezien haar dit geen nuttig voordeel kan opleveren.

3.

De tussenkomen partijen beroepen zich op dezelfde exceptie. Daarnaast voeren zij, onder verwijzing naar de burgerlijke uitspraken, dat de verzoekende partij geen recht kan laten gelden op een 'zichtlocatie' en ondergeschikt zijn zij van oordeel dat er niet aangetoond wordt dat de verzoekende partij zelf enig zicht- of ander nadeel lijdt.

4.

In haar wederantwoordnota somt de verzoekende partij een aantal argumenten op ter weerlegging van het vermeend gebrek aan nadelen en hinder en dit concreet met betrekking tot de ligging, het zicht op het bedrijf en de eigendomssituatie tot aan de snelweg.

De verzoekende partij is daarnaast van mening dat als het voorwerp van aanvraag geen stedenbouwkundige vergunning vereist, de verwerende partij ook geen vergunning had moeten afleveren. Aangezien zij dit wel heeft gedaan, meent zij wel degelijk een belang te hebben bij deze procedure.

5.

In haar laatste nota wijst de verwerende partij er op dat de verzoekende partij niet verder in gaat op de exceptie inzake het gebrek aan belang omwille van de vrijstelling van de vergunningsplicht.

6.

De tussenkomende partijen voegen in hun laatste schriftelijke uiteenzetting niets wezenlijks toe aan hun eerdere argumenten.

7.

De discussie over de vergunningsplicht is aan bod gekomen tijdens de pleidooien op de zitting van 7 maart 2017. De verzoekende partij hield voor dat de regelgeving in 2016 werd gewijzigd tengevolge waarvan de geluidschermen bij een eventuele herbeoordeling wel opnieuw onder de vergunningsplicht zouden vallen.

Met het tussenarrest van 20 juni 2017 met nummer RvVb/A/1617/0948 heeft de Raad de debatten bevolen.

De Raad oordeelde als volgt:

“Er is de Raad geen wijziging bekend die betrekking heeft op artikel 10, 5° van het Vrijstellingsbesluit. De wijziging van het Vrijstellingsbesluit door het besluit van 15 juli 2016 laat artikel 10,5° van dit besluit op het eerste gezicht ongewijzigd.

De Raad wijst erop dat de vrijstellingen uit voormeld Vrijstellingsbesluit enkel gelden onverminderd andere regelgeving.

Partijen dienen bij de vraag naar de vrijstelling inzake de vergunningsplicht, niet enkel de oprichting van de geluidschermen te betrekken, maar tevens alle aangevraagde handelingen voorzien binnen het traject ‘Nieuwerkerken’. De Raad stelt immers vast dat ook grachten moeten worden geruimd en verlegd, en dat een zone van 2 meter vanaf de bestaande vangrail vrijgemaakt wordt van alle beplanting.

In haar tweede middel werpt de verzoekende partij op dat voor dit laatste een natuurvergunning nodig zou zijn.

Het past dat partijen over de mogelijke vrijstelling van alle aangevraagde handelingen, weliswaar beperkt tot de zone Nieuwerkerken, standpunt innemen.

(...)

Een bevoegdheidsoverschrijding kan ambtshalve door de Raad in de debatten worden gebracht aangezien dit de openbare orde raakt.

In de hypothese dat de aangevraagde handelingen vrijgesteld zouden zijn van enige vergunningsplicht, stelt zich de vraag of de verwerende partij nog wel bevoegd was om een beslissing ten gronde te nemen.

...”

Partijen kregen de mogelijkheid hun standpunt in aanvullende nota's uiteen te zetten.

8.

8.1

In hun aanvullende nota herinneren de tussenkomende partijen aan het voorwerp van de aanvraag, met name het plaatsen van geluidswerende schermen, waarbij tezelfdertijd een

bestaande gracht wordt geruimd, verlegd en geherprofileerd en het vrijmaken van alle beplanting van een zone van twee meter vanaf de bestaande vangrail.

De tussenkomende partijen argumenteren dat de herprofilering van de gracht moet aanzien worden als vallende onder de 'gebruikelijke aanhorigheid' waarvoor evenmin ingevolge het Vrijstellingsbesluit een vergunningsplicht bestaat. Zij stellen dat het een maatregel betreft om het effect van bijkomende verharding op te vangen. In het kader van geluidsbuftermaatregelen of duurzaam waterbeheer kan overgegaan worden tot het herprofileren van een bestaande niet ingedeelde gracht zonder vergunning. Om hun standpunt kracht bij te zetten verwijzen zij nog naar artikel 6.2 en 1.1.7° van het Vrijstellingsbesluit waar ook sprake is van 'aanhorigheden' en waaruit blijkt dat dit begrip in redelijkheid moet geïnterpreteerd worden.

Zij zijn tevens van oordeel dat er geen stedenbouwkundige vergunningsplicht is voor het wijzigen van de vegetatie, aangezien uit niets blijkt dat het gaat om de kap van hoogstammige bomen. Zelfs mochten deze er wel zijn, menen de tussenkomende partijen dat het ook dient beschouwd te worden als een onderdeel en dus aanhorigheid bij het geluidsscherm en dus vallende onder de vrijstelling.

8.2

Ingaan de op de ambtshalve gestelde vraag naar de bevoegdheidsoverschrijding, antwoorden de tussenkomende partijen dat er eerst dient geoordeeld te worden over de ontvankelijkheid van de vordering. Zij verwijzen boven naar het vernietigingsarrest van 24 maart 2015 waarin de verwerende partij het bevel werd opgelegd om opnieuw uit te uitspraak te doen zodat het de verwerende partij niet kwalijk kan genomen worden om in te gaan op dit uitdrukkelijke bevel.

De tussenkomende partijen wijzen er verder op dat de verzoekende partij in haar inleidend verzoekschrift haar belang uitsluitend geënt heeft op de impact van de geluidswerende schermen en niet op de impact van het verleggen van de gracht of het verwijderen van de beplanting. Dit is volgens de tussenkomende partijen ook logisch aangezien het verleggen van de gracht en het verwijderen van de beplanting geen enkele invloed heeft op de aangevoerde zichtproblematiek. Zij benadrukken dat de verzoekende partij gebonden is door de omschrijving van haar belang in het verzoekschrift. Aangezien de geluidswerende schermen zeker niet vergunningsplichtig zijn, is de vordering volgens de tussenkomende partijen onontvankelijk bij gebrek aan belang.

9.

9.1

De verwerende partij voert in haar aanvullende nota aan dat het plaatsen van geluidsschermen, de plaatsing van betonnen stootbanden tussen de autosnelweg en de schermen en het deels verleggen van grachten onder artikel 10, 5° van het Vrijstellingsbesluit vallen. Het ruimen van grachten en het verwijderen van beplanting zijn niet vergunningsplichtig.

Zij stelt bovendien dat de verzoekende partij nooit enig middel heeft ontwikkeld met betrekking tot het al dan niet onderworpen zijn van de gevraagde geluidsschermen en aanhorigheden aan de vergunningsplicht. Ook in haar wederantwoordnota, nadat de verwerende partij reeds dit argument had ontwikkeld in de antwoordnota, gaat de verzoekende partij volledig aan dit

onderdeel voorbij. De verzoekende partij kan volgens de verwerende partij dan ook thans niet voor het eerst één en ander ter discussie stellen.

9.2

Ingaande op de vraag of de verwerende partij, in de hypothese dat er geen vergunningsplicht bestaat, wel nog bevoegd was een beslissing te nemen, antwoordt zij dat deze vraag pas aan bod kan komen na het onderzoek van de ontvankelijkheid van de vordering. Zij herhaalt dat de vordering onontvankelijk is aangezien de verzoekende partij geen enkel voordeel kan halen uit een eventuele vernietiging. Immers, zonder stedenbouwkundige vergunning kunnen de geluidsschermen en aanhorigheden geplaatst worden.

Verder stelt de verwerende partij dat zij ervoor geopteerd heeft om binnen de toegekende vervaltermijn zoals bepaald in het vernietigingsarrest van 24 maart 2015 een nieuwe beslissing te nemen en dit omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid.

Ondergeschikt vraagt de verwerende partij, mocht er toch een overschrijding van bevoegdheid vastgesteld worden, dat de Raad uitdrukkelijk zou vaststellen dat er geen stilzwijgende weigeringsbeslissing kon ontstaan door het niet (kunnen) nemen van de nieuwe beslissing na het arrest van uw Raad van 24 maart 2015 met nummer A/2015/0160. Indien de Raad vaststelt dat alle in de bestreden vergunning begrepen werken als niet-vergunningsplichtig of vrijgesteld van vergunning zijn, dan is het immers ook niet mogelijk voor de verwerende partij om de vergunning te weigeren, zodat ook geen stilzwijgende weigering kan ontstaan. Alleszins stelt de verwerende partij dat, ingeval van vernietiging wegens bevoegdheidsoverschrijding, geen nieuw bevel tot herstelbeslissing kan worden opgelegd.

10.

10.1

In haar aanvullende replieknota houdt de verzoekende partij voor dat de betrokken constructies niet gelegen zijn in openbaar domein, maar deels op haar eigendom. Zij licht toe dat de E40 slechts een erkenning heeft als autosnelweg bij koninklijk besluit van 4 juni 1958 voor een dubbele rijstrook per rijrichting. De verbreding in 1970 tot tweemaal drie rijstroken is volgens de verzoekende partij niet bevestigd door een koninklijk besluit, wat nochtans een noodzakelijke vereiste is om als openbaar domein in aanmerking te komen. De twee buitenste rijvakken behoren volgens haar dus niet tot het openbaar domein, en dit heeft volgens de verzoekende partij tot gevolg dat de geluidsschermen niet op openbaar domein zijn geplaatst en dus kan volgens haar de regeling van de vergunningsvrijstelling niet gelden.

10.2

In ondergeschikte orde, voor zover het aangevraagde wel voorzien wordt op het openbaar domein, merkt de verzoekende partij op dat het ruimen van grachten en verwijderen van beplanting niet als aanhorigheid van de geluidsschermen kunnen beschouwd worden, maar wel directe gevolgen zijn van de plaatsing van de schermen.

De verzoekende partij houdt verder voor dat de grachten, de verplaatsing ervan en de verwijdering van de beplanting in parkgebied liggen en ingevolge het gewijzigde vegetatiebesluit is het wijzigen van de vegetatie in parkgebied verboden tenzij voorafgaand een schriftelijke

vergunning is verkregen. Volgens de verzoekende partij zou ook een geluidsscherm een dichtende functie naar waterhuishouding betreffen.

Vervolgens stelt de verzoekende partij dat de betrokken zone natuurtechnisch een bepaalde grote waarde kent en meent zij dat op de verwerende partij een zorgplicht rust in toepassing van artikel 16, §1 Natuurdecreet, waaraan evenwel niet wordt voldaan.

Tot slot roept de verzoekende partij de schending in van de Richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (die directe werking heeft), waaruit volgt dat alle projecten die een significant effect op het leefmilieu kunnen hebben, moeten onderworpen worden aan een milieueffectenrapport. Het kan volgens de verzoekende partij niet worden ontkend dat het plaatsen van geluidsschermen langs een autosnelweg aansluitend aan een parkgebied en in een zone met grote biologische waarde een significante impact hebben op zowel de natuurlijke omgeving als de menselijke omgeving, en in het bijzonder op deze van verzoekende partij. De directe werking van een Europese Richtlijn 2011/92/EU kan volgens de verzoekende partij niet ondermijnd worden door een vrijstellingsbesluit van één van haar lidstaten.

De verzoekende partij licht toe dat uit de biologische waarderingskaart blijkt dat de aanvraag slaat op een gebied met biologisch waardevol karakter en zelfs complex van biologisch waardevolle en zeer waardevolle elementen. Een deel van het gebied is zelfs VEN-waardig. Bovendien kan de plaatsing van de geluidswerende schermen mogelijks een schaduw werpen op het naastgelegen parkgebied. Zij stelt dat bij de aanvraag ook geen project-mer-screeningsnota was gevoegd.

De verzoekende partij is van oordeel dat het bouwen van een geluidsmuur voor een autosnelweg valt onder de aanleg van wegen, minstens heeft het plaatsen van geluidsschermen een significante impact op het leefmilieu waaronder ook haar eigendom is begrepen.

11.

Op de openbare zitting van 17 oktober 2017 roepen de verwerende en de tussenkomende partijen een exceptie in met betrekking tot de laatste replieknota van de verzoekende partij. Aanvullende termijnen werden aan partijen geboden.

12.

In hoofddorde achten de tussenkomende partijen de replieknota van de verzoekende partij onontvankelijk omdat er argumenten worden opgeworpen die voorheen nooit aan bod zijn gekomen en waarvan ook geen sprake was in het tussenarrest.

Ondergeschikt stellen zij in verband met de breedte van de E40 het volgende: a) geluidsschermen zijn even dienstig voor een snelweg met twee als met drie rijstroken, b) de E40 werd gebouwd in de jaren 1950, c) ongetwijfeld bestaat er een stedenbouwkundige vergunning voor de verbreding van de E40 met een extra rijstrook, d) zelfs als dit niet het geval zou zijn moet de E40 als vergund beschouwd worden aangezien deze drie rijstroken had op datum van het gewestplan (ten bewijze waarvan foto's worden voorgelegd) en in het gewestplan wordt de E40 afgebeeld op de huidige breedte, e) het statuut van openbaar domein heeft niet

te zien met de stedenbouwkundige vergunningstoestand, maar wel met het feitelijk gebruik voor allen.

De tussenkomende partijen leggen er de nadruk op dat de verzoekende partij toch niet ernstig kan ontkennen dat de E40 in zijn totaliteit tot het openbaar domein behoort zodat het vrijstellingsregime wel degelijk geldt.

Met betrekking tot de aanhorigheden verwijzen de tussenkomende partijen vooreerst naar de definitie van artikel 1.1.7° Vrijstellingsbesluit om te stellen dat de E40 buiten elke twijfel een openbare weg is *'met hun aanhorigheden'*.

Zij lichten toe dat onder de gebruikelijke aanhorigheden de geluidsschermen moeten begrepen worden. Indien voor deze geluidsschermen vegetatie moet wijken of een beek verlegd moet worden, dan is dit per definitie evenzeer vrijgesteld van de vergunningsplicht.

Volgens de tussenkomende partijen geldt deze vrijstelling van vergunningsplicht voor alle bestemmingsgebieden, dus ook in parkgebied, ongeacht wat de kwalificatie op de biologische waarderingskaart ook moge zijn.

Met betrekking tot de door de verzoekende partij ingeroepen wettigheidsexceptie tegen het Vrijstellingsbesluit wegens onverenigbaarheid met de Europese Richtlijn 2011/92/EU, stellen de tussenkomende partijen dat niets de verzoekende partij belette om dit reeds van meet af aan op te werpen.

Zij benadrukken nog dat de verzoekende partij ook geen enkel persoonlijk belang kan doen gelden bij de door haar aangehaalde milieueffecten (geen belang bij het middel) en er volgens het eensluidende advies van het Agentschap Natuur & Bos ook geen aanzienlijke milieueffecten zijn.

13.

Ook de verwerende partij vraagt de replieknota van de verzoekende partij te weren voor zover de inhoud ervan de vraag van het tussenarrest overschrijdt.

Met betrekking tot het statuut van autosnelweg stelt de verwerende partij dat de verzoekende partij de termen openbaar domein en autosnelweg door elkaar haalt. De vraag of een perceel een erkenning heeft als autosnelweg is volgens de verwerende partij niet relevant.

De verwerende partij licht toe dat elke verbreding van een autosnelweg mee geacht wordt vervat te zitten in het oorspronkelijke indelingsbesluit, waaruit de indeling als autosnelweg voortvloeit. Het was volgens haar dan ook niet noodzakelijk dat de verbreding van de autosnelweg in 1970 tot twee x drie rijstroken werd opgenomen in een afzonderlijk indelingsbesluit.

Ter illustratie verwijst zij naar artikel 1 van het koninklijk besluit van 4 juni 1958 betreffende de vrije stroken langs autosnelwegen: *"benevens de rijbanen, de stationeerstroken en de als zodanig gerangschikte toegangswegen, het domein van de autosnelweg, gans het Rijksdomein aan weerszijden van de weg omvat, dat met het oog op de behoeften en voor de dienst van de autosnelweg is ingericht"*.

Vervolgens stelt zij dat het arrest van 29 oktober 2013 waarnaar de verzoekende partij verwijst voor de ondersteuning van haar standpunt, vernietigd werd door de Raad van State bij arrest van 30 september 2014 (nr. 228.591) en dat de problematiek van die casus, met name de op- en afrittencomplexen en toegangswegen, ter zake niet relevant is.

De verwerende partij vervolgt dat, zelfs in de hypothese dat de verbreding van de E40 geen autosnelwegdomein zou zijn, dit nog niet wil zeggen dat deze zone geen openbaar domein zou zijn. Gezien zijn functie, behoren een autosnelweg en zijn aanhorigheden immers altijd tot het openbaar domein. De indeling bij koninklijk besluit volgens de verwerende partij is uitsluitend van belang voor de toepassing van de wetgeving inzake autosnelwegen (o.a. bouwvrije strook, 10 meter zone, ...) en niet om te bepalen of een zone al dan niet tot het openbaar domein behoort.

De verwerende partij licht toe dat een goed tot het openbare domein behoort doordat het, hetzij door een uitdrukkelijke hetzij door een impliciete beslissing van de overheid wordt bestemd tot het gebruik van allen, zonder onderscheid van de persoon. Het openbaar domein bestaat uit de goederen bestemd tot eenieders gebruik dan wel bestemd voor een openbare dienst. In ieder geval valt volgens de verwerende partij de E40 zonder enige twijfel onder de beide definities en behoort deze in zijn geheel tot het openbare domein.

Tot slot tracht de verwerende partij aan de hand van een aantal plannen aan te tonen dat alle rijstroken en aanhorigheden eigendom zijn van het Vlaams Gewest.

14.

De verzoekende partij benadrukt in haar laatste aanvullende replieknota dat zij, in het kader van excepties van onontvankelijkheid ingeroepen door andere partijen, het recht heeft haar belang te duiden tot de sluiting van de debatten met argumenten, ook al zijn deze initieel niet aangevoerd.

Verder handhaaft zij haar opmerking dat de verbreding van 2x2 rijstroken naar 3x3 rijstroken niet bij koninklijk besluit werd geregeld, waardoor de plaatsing van geluidsschermen zou voortbouwen op een onwettige toestand.

Beoordeling door de Raad

1.

1.1

Met het tussenarrest van 20 juni 2017 met nummer RvVb/1617/0948 heeft de Raad de heropening van de debatten bevolen om partijen toe te laten standpunt in te nemen over de mogelijke vrijstelling van alle aangevraagde handelingen.

In haar aanvullende replieknota van 18 september 2017 werpt de verzoekende partij een aantal argumenten op die volgens de verwerende partij en de tussenkomende partijen nieuwe argumenten zijn aangezien ze voorheen nooit aan bod zijn gekomen en waarvan ook geen sprake was in het tussenarrest.

1.2

De argumentatie met betrekking tot het openbaar domein en de breedte van de autosnelweg verbindt de verzoekende partij aan de vergunningsplicht. De verwerende en de tussenkomenende partijen hebben nog de mogelijkheid gehad op dit nieuwe argument te antwoorden zodat de tegenspraak gewaarborgd is.

De wijziging van het vegetatiebesluit en de verwijzing naar artikel 16, §1 Natuurdecreet komt aan bod in het tweede middel van de verzoekende partij. Uit de verdere beoordeling zal blijken of deze argumentatie enige relevantie heeft in het licht van de discussie over de vrijstelling van de vergunningsplicht.

De verdere uiteenzetting door de verzoekende partij over de Richtlijn 2011/92/EU is niet ontvankelijk aangezien deze uiteenzetting geen relevantie heeft in het licht van de vrijstelling van de vergunningsplicht. De vaststelling dat de richtlijn directe werking heeft, wat door de rechtspraak niet ontkend wordt, doet geen afbreuk aan de mogelijkheid van de nationale regelgever om vrijstellingen te verlenen. De verdere uiteenzetting door de verzoekende partij van haar derde middel in deze aanvullende replieknota valt buiten de vraag, gesteld door de Raad in het tussenarrest van 20 juni 2017 en dient dan ook uit de debatten geweerd te worden.

2.

Artikel 10, 5°, van het Vrijstellingsbesluit stelt:

“ ...

Een stedenbouwkundige vergunning is niet nodig voor de uitvoering van de volgende handelingen op openbaar domein of op een terrein dat na de handelingen tot het openbaar domein zal behoren:

(...)

5° gebruikelijke aanhorigheden;

...”

In het verslag aan de Vlaamse regering bij dit besluit wordt deze bepaling toegelicht:

“ ...

Artikel 10.

Dit artikel neemt artikel 3, 18° van het vorige besluit grotendeels ongewijzigd over. Het artikel wordt evenwel vereenvoudigd op volgende punten:

(...)

5° met de aanhorigheden worden bedoeld verlichtings- en elektriciteitspalen, verkeerssignalisatie, openbare telefooncellen, rustbanken, openbare toiletten, schuilhuisjes ten behoeve van het openbaar vervoer, onbemande camera's en allerlei straatmeubilair. Deze opsomming is niet limitatief. Dit kunnen ook bufferende, afschermende en milderende maatregelen zijn langs wegen en spoorwegen, zoals geluidsbuftermaatregelen (bijvoorbeeld geluidsbermen, geluidsschermen), landschapsinpassing (vb. Landschapsbermen), inrichting in functie van duurzaam waterbeheer (vb. insijpelzones, buffergrachten).

...”

Uit artikel 10, 5° van het Vrijstellingsbesluit en de bijhorende toelichting volgt dat voor het plaatsen van geluidsschermen op openbaar domein, ongeacht de gewestplanbestemming, geen stedenbouwkundige vergunning vereist is.

3.

In haar aanvullende replieknota na tussenarrest betwist de verzoekende partij voor het eerst dat de percelen waarop de geluidsschermen voorzien worden (en inmiddels reeds geplaatst zijn), niet tot het openbaar domein behoren. Zij vertrekt van het uitgangspunt dat de E40 bij koninklijk besluit van 4 juni 1958 slechts een erkenning als autosnelweg gekregen heeft voor een dubbele rijstrook per rijrichting, terwijl de verbreding tot drie rijstroken in 1970 niet gebeurde bij koninklijk besluit. Hieruit leidt zij af dat de derde rijstrook en de plaatsing van de geluidsschermen niet op openbaar domein gebeurde, en zelfs op haar eigendom.

Dit standpunt kan niet gevolgd worden.

Vooreerst is het niet voor betwisting vatbaar dat de E40 werd uitgevoerd met drie rijstroken en dat de E40 op de huidige en bestaande breedte, met haar aanhorigheden als openbaar domein moet worden beschouwd: deze autosnelweg dient immers, zonder onderscheid van persoon, tot gebruik van allen.

Het kan door de verzoekende partij ook niet ernstig worden betwist dat reeds bij aanvang voldoende breedte werd voorzien om tweemaal drie rijstroken aan te leggen. De verzoekende partij geeft zelf volgende historische feitelijkheden weer: *“Het platform van de snelweg was 30 meter breed; hierop werden tweemaal twee rijstroken aangelegd, elke rijstrook ongeveer 3,5 meter breed, geflankeerd door een brede zijberm. Tussen Brussel en Aalst werd het platform voorzien op een verbreding tot tweemaal drie rijstroken. Die verbreding werd in 1970 ook effectief uitgevoerd, en dit over een afstand van bijna 920 kilometer tussen Groot-Bijgaarden en Brugge”*.

De verwerende partij verwijst dienaangaande naar de onteigeningen die in 1951 werden uitgevoerd en neemt deze in haar laatste nota op. Uit dit onteigeningsplan blijkt dat er innames voorzien waren van tweemaal 24,50 meter.

Het loutere feit dat er enkel in 1958 een koninklijk besluit werd uitgevaardigd voor de indeling en erkenning van de openbare weg met dubbele rijbaan als autosnelweg en deze erkenning niet herhaald werd bij de uitbreiding in 1970 naar tweemaal drie rijstroken, doet geen afbreuk aan het openbaar domeinkarakter.

Uit het voorgaande volgt dat de verzoekende partij van de verkeerde veronderstelling vertrekt. In de mate de verzoekende partij voorhoudt dat de geluidsschermen op haar eigendom staan en niet tot het openbaar domein behoren, wordt dit op het eerste gezicht tegengesproken door het onteigeningsplan van 1951. Betwistingen omtrent de juiste ligging van een perceel ten opzichte van het openbaar domein behoren bovendien volgens artikel 144 van de Grondwet tot de uitsluitende bevoegdheid van de burgerlijke rechtbanken. Het is niet de taak van de Raad om daarover te oordelen.

4.

Het openbaar domein van de autosnelweg omvat volgens artikel 1 van het koninklijk besluit van 4 juni 1958 betreffende de vrije stroken langs autosnelwegen *“benevens de rijbanen, de stationeerstroken en de als zodanig gerangschikte toegangswegen, omvat het domein van de autosnelweg, gans het Rijksdomein aan weerszijden van de weg, dat met het oog op de behoeften en voor de dienst van de autosnelweg is ingericht”*.

Met de verwerende partij dient dan ook te worden vastgesteld dat het autosnelwegdomein naast de rijbanen alle aanhorigheden omvat en dit ten belope van de breedte waarvoor deze is onteigend en aangelegd. De verzoekende partij levert niet het tegenbewijs dat de plaats waar de schermen geplaatst worden, de gracht gelegen is en de begroeiing is, haar eigendom is. Zoals hierboven reeds gesteld, heeft het openbaardomein karakter geen uitstaans met de erkenning van twee of drie rijstroken.

Het arrest van 29 oktober 2013 (nr. RvVb/A/2013/0629) waarnaar de verzoekende partij verwijst om haar stelling te ondersteunen dat de aanhorigheden niet behoren tot het autosnelwegdomein is niet dienstig, aangezien dit door de Raad van State werd vernietigd bij arrest van 30 september 2014 (nr. 228.591).

5.

Uit de motivatienota, gevoegd bij de aanvraag, blijkt het volgende:

“de plinten en cassettes [van de geluidswerende schermen] zullen geplaatst worden op een betonnen plateau, waarop eveneens een veiligheidsstootband komt (kant E40) en aan de achterkant een geïntegreerde kabelgoot. Het betonnen plateau watert af in de richting van de nieuwe goot in glijbekisting (i.p.v. bestaande verzakte prefab-greppels). De bestaande grachten zullen grondig geruimd worden en de te verleggen grachten zullen met iets grotere sectie heraangelegd worden, zodat de bijkomende verharding (ongeveer 8000 m²) gebufferd zal worden (uiteraard is er ook de factor van infiltratie in de zachte berm).

Op de meeste locaties zal voor de bouw van de schermen een zone van 2 meter vanaf de vangrail volledig vrij gemaakt moeten worden van alle groen. De struiken en bomen op de taluds zullen wel zoveel mogelijk behouden blijven als groene buffer met de woningen. Wel zal van de gelegenheid gebruik gemaakt om de beplanting een onderhoudssnoei (hakhoutbeheer) te geven”.

Uit deze verantwoording blijkt dat het ruimen en eventueel verleggen van bestaande grachten kadert in functie van duurzaam waterbeheer naar aanleiding van de te plaatsen geluidsschermen. Ook het verwijderen van de bestaande vegetatie, op de plaats waar de geluidswerende schermen worden voorzien (een zone van twee meter) kadert in deze werken.

Het ruimen en eventueel verleggen van grachten en het verwijderen van de bestaande beplanting valt dan ook onder de toepassing van het vrijstellingsbesluit en wordt als aanhorigheid vrijgesteld van vergunningsplicht.

6.

Uit voorgaande randnummers blijkt dat de verzoekende partij niet op overtuigende wijze aantoont dat de aangevraagde handelingen op haar eigendom plaatsvinden. De uiteenzetting over de bestemming van haar eigendom, met name parkgebied, mist dan ook iedere relevantie.

Waar de verzoekende partij onder meer in haar tweede middel verwees naar een mogelijke vergunningsplicht voor het wijzigen van vegetatie en kleine landschapselementen in toepassing van artikelen 7 en 9 van het besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, stelt de Raad vast dat deze bepalingen enkel mogelijks kunnen leiden tot het bekomen van een natuurvergunning (waarvoor de Raad tot op heden niet bevoegd is), maar niet tot het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning. Overigens spreekt het agentschap voor Natuur en Bos in haar advies van 29 september 2011 louter over een '*strook hakhout*' en stelt zij als voorwaarde dat na het plaatsen van de schermen achter deze schermen opnieuw een strook hakhout als groene corridor moet kunnen uitgroeien. Ook uit dit advies blijkt niet dat er kapvergunningen nodig zouden zijn.

7.

De verzoekende partij voert verder aan dat op de verwerende partij op grond van artikel 16, §1 Natuurdecreet een zorgplicht rust en dat een passende beoordeling bij de aanvraag had moeten gevoegd zijn.

Het middel waarin de verzoekende partij aanvoert dat op de verwerende partij op grond van artikel 16, §1 Natuurdecreet een zorgplicht rust, moet als ongegrond worden afgewezen, nu uit bovenstaande blijkt dat er geen vergunningsplichtige activiteiten worden aangevraagd.

Ook de niet verder uitgewerkte grief dat een passende beoordeling bij de aanvraag had moeten gevoegd worden, dient om dezelfde reden te worden verworpen.

De Raad merkt in ieder geval op dat het agentschap voor Natuur en Bos geen opvallende kenmerken toeschrijven aan het te ruimen groen langsheen de te plaatsen geluidswerende schermen.

8.

Tot slot voert de verzoekende partij aan dat op grond van de Europese MER-richtlijn 2011/92/EU voor de aangevraagde handelingen een MER, minstens een screeningnota had moeten opgesteld worden, gezien de aanwezigheid van de belangrijke natuurwaarden en het aanpalend parkgebied op haar eigendom.

Uit voorgaande randnummers is gebleken dat de aangevraagde handelingen vrijgesteld zijn van vergunningsplicht, zodat er geen sprake is van een projectmer-screeningsplichtig project.

Bovendien stelt de Raad vast, in tegenstelling tot wat de verzoekende partij voorhoudt, dat de plaatsing van geluidswerende schermen, met het ruimen en/of verleggen van grachten en het verwijderen van beplanting niet valt onder het aangegeven punt 10,e van bijlage III MER-besluit 'aanleg van wegen'. Het gaat immers om aanhorigheden op het openbaar domein en de plaatsing van de schermen heeft geen uitstaans met de aanleg of verbreding van de E40 zelf.

Voor het overige toont de verzoekende partij niet aan dat het aanwezige groen op het openbaar domein enig waardevol karakter zou hebben, minstens blijkt dit niet uit het advies van het agentschap Natuur en Bos. Ook de beweerde invloed op haar eigendom wordt door de verzoekende partij niet hard gemaakt. Het is immers in het geheel niet aangetoond dat het ruimen van het bestaande groen, waarvan het waardevolle karakter niet vaststaat, enige invloed zal hebben op de eigendom van de verzoekende partij, ook al is dit dan parkgebied.

In haar laatste replieknota werpt de verzoekende partij nog op dat de Europese MER-richtlijn 2011/92/EU directe werking heeft en niet buiten spel kan gezet worden door het intern recht waar een vrijstelling van de vergunningsplicht zou voorzien zijn.

Zoals reeds gesteld geeft de verzoekende partij met deze uitbreiding van haar derde middel een totaal andere wending aan haar middel, die de grenzen van het debat zoals aangegeven in het tussenarrest van 20 juni 2017, op een niet ontvankelijk wijze overschrijden.

9.

De verzoekende partij is een derde-belanghebbende die voorhoudt rechtstreekse dan wel onrechtstreekse hinder te kunnen ondervinden door de bestreden beslissing.

Het wordt niet betwist dat de eigendom van de verzoekende partij zich bevindt onmiddellijk naast de grens van het openbaar domein van de E40 en zij aldus minstens zicht zal hebben op de te plaatsen geluidswerende schermen.

Een verzoekende partij moet gedurende de ganse procedure beschikken over een actueel en ononderbroken belang én de eventueel tussen de komen vernietiging van de bestreden beslissing moet haar een voordeel kunnen verschaffen.

Het onderzoek naar de ontvankelijkheid van een vordering, en meer in het bijzonder wat betreft het actuele belang van de verzoekende partij, raakt de openbare orde en behoort door de Raad ambtshalve te worden onderzocht, reden ook waarom bij tussenarrest van 21 juni 2017 de debatten werden heropend.

Uit vorige randnummers is gebleken dat de aanvraag is vrijgesteld van enige vergunningsplicht. De verzoekende partij doet dan ook niet langer blijken van het rechtens vereiste actuele belang bij haar vordering. De door haar gevorderde vernietiging kan aan de verzoekende partij immers geen voordeel meer verschaffen aangezien na een eventuele vernietiging de verwerende partij niets anders meer zou kunnen doen dan vaststellen dat de aanvraag is vrijgesteld van vergunningsplicht.

Het beroep is onontvankelijk.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De verzoeken tot tussenkomst van het college van burgemeester en schepenen van de stad Aalst en de stad Aalst zijn ontvankelijk.
2. De Raad verwerpt de vordering tot vernietiging.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verzoekende partij.
4. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 200 euro, ten laste van de tussenkomende partijen, ieder voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 8 mei 2018 door de tweede kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de tweede kamer,

Bart VOETS

Hilde LIEVENS